

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIV. — Izdan in razposlan dne 23. oktobra 1881.

119.

Razpis finančnega ministerstva od 20. oktobra 1881,

s katerim se razglašajo določila o izdatbi novih bankovcev po 100 gld. avstr. velj.

Avstro-ogerska banka začne 31. dne oktobra meseca 1881 izdajati bankovce po 100 gld. avstr. velj., ki nosijo firmo „avstro-ogerske banke“ in dan 1. maja 1880, ter poklice in vzame nazaj, kar zdaj bankovcev po 100 gld. avstr. velj. pod firmo „priv. avstrijske narodne (nacijonalne) banke“ z dnem 15. januarja 1863 teče med ljudstvom.

Na podlogi člena 89 bankovnih pravil ali statotov (Drž. zak. od l. 1878 št. 66) sta c. kr. vlada kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in kr. ogerska vlada dogovorno z glavnim svetom avstro-ogerske banke sklenili, da se rečeni bankovci po določilih, ustanovljenih v priloženem razglasu avstro-ogerske banke, iz obteka vzamejo.

Dunajewski s. r.

Razglas

o izdatbi bankovcev avstro-ogerske banke po 100 gld. z dnem 1. maja meseca 1880.

Dne 31. meseca oktobra 1881 začno se v vseh bankovnih zavodih izdajati bankovci avstro-ogerske banke po 100 gld., noseči dan (datum) 1. maja 1880.

Opis teh novih bankovcev razglašajo se v dodatku k temu razglasu.

Kar je bankovcev po 100 gld. avstr. veljave pod firmo „privilegirane avstrijske narodne banke“ z dnem 15. januarja 1863 zdaj med ljudmi, pokličejo se ter vzamejo iz obteka.

C. kr. vlada kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in kralj. ogerska vlada sta na to stran dogovorno z glavnim svetom avstro-ogerske banke ukrenili naslednje:

1. Kar je zdaj med ljudmi bankovcev po 100 gld. avstr. veljave, nosečih dan ali datum 15. januarja 1863, bodo se pri glavnih in podružnih zavodih avstro-ogerske banke do 31. dne julija meseca 1882 v plačilo in zmenjo jemali.

2. Od 1. dne avgusta 1882 do 31. dne oktobra meseca 1882 bodo se bankovci po 100 gld. avstr. veljave z dnem 15. januarja 1863, — določeni, da se pokličejo iz obteka, — sicer še pri glavnih zavodih avstro-ogerske banke na Dunaji in v Budim-Pešti v plačilo in zmenjo prejemali, a pri ostalih bankovnih zavodih ne bodo se več jemali nego samó v zmenjo.

3. Od 1. dne novembra meseca 1882 počenši avstro-ogerska banka iz obteka poklicanih bankovcev po 100 gld. avstr. veljave, ki imajo na sebi datum 15. januarja 1863, več ne bode jemala v plačilo, tako da je z 31. dnem oktobra 1882 dan poslednji rok (brišt) za nazajvzetje poklicanih bankovcev po 100 gld. avstr. veljave. Vendar se bodo počenši od tega roka le-ti iz obteka poklicani bankovci še pri glavnih zavodih avstro-ogerske banke na Dunaji in v Budim-Pešti v zmenjo jemali. Povračilo za take bankovce pri podružnih zavodih bode se samo na posebno prošnjo z dovoljenjem glavnega sveta avstro-ogerske banke dajalo. Da se doseže to dovoljenje, bode treba bankovce, za katero se želi povračilo, vpoložiti pri podružnih zavodih s konsignacijo.

Po 31. dnevi oktobra meseca 1888, avstro-ogerska banka več ne bode imela dolžnosti (člen 89 njenih pravil), iz obteka poklicanih bankovcev po 100 gld. avstr. veljave od 15. januarja 1863 izkupiti ali zmenjati.

Na Dunaji, dne 20. meseca oktobra 1881.

Avstro-ogerska banka:

A. Moser
gubernator.

Zimmermann
glavni svétnik.

Leonhardt
glavni tajnik.

Opis bankovca za sto goldinarjev avstro-ogerske banke od leta 1880.

Bankovci avstro-ogerske banke od 1. maja 1880 po 100 gld. imajo obliko 153 milimetrov široko in 107 milimetrov visoko in kažejo na papirji brez vodnega znamenja iz enotne mase narejenega dvojen tisk, na eni strani z nemškim, na drugi z ogerskim besedíлом ali tekstom.

Če pogledaš na vse skupaj, vidita se ti nemška in ogerska stran sto-goldinarskega bankovca kot istovrstni podobi, ki se druga od druge samo po različnem jeziku besedja razlikujeta.

Prava 140 milimetrov široka in 94 milimetrov visoka podoba bankovčeva predočuje na sredi podolgovato-okroglo 70 milimetrov široko in 53 milimetrov visoko pismeno polje s svetlo-rjavim ospodjem, obkoljeno z modro (višnjavo) tiskanim, podolgovato-okroglim, 12 milimetrov širokim okvirjem, ki ga oklepa v isti barvi tiskan, ves ostali prostor bankovčeve podobe zalegajoč pravokoten okvir.

Podolgovato-okrogli okvir omejujeta zunaj in znotraj dva milimetra široka prepletena trakova ki nosita mnogoterno po vsi svoji dolgosti število „100“ znotraj dveh vsprejeto s krajem trakov tekočih dvojnatih črt ali prog v pravilnem poredju, prekinjenem samo po majhnem naopičnem križci. Po prepletu trakov podaja se med štirinajstimi malimi četverostranimi polji dvanajst malih krogovitih medaljonov, iz katerih v gledalca dvanajst istovetnih glav deteta en face zrè, dočim se iz desetih od prej omenjenih štirinajst polj sveti število „100“ v svetlih brojkah na temni krogoviti ploskvi, okroženo s plosko-ornamentalnimi motivi. Štiri teh malih brojkam namenjenih polj, in to po dve na gornji in dolnji sredini ovalnega okvirja pokrivata malo ne popolnem ondudakaj nameščena završna ščita tako, da je le nekaj teh polj videti. Gornji ščit ima v ovalni obliki na nemški strani začetna pismena bankovne firme v nemškem jeziku „**Ö U B**“, na ogerski strani začetna pismena te firme v ogerskem jeziku: „**O M B**“. Doljnji ščit nosi na svetlem (svetlo-rjavem) dnu temnotiskano število „100“. Pri drugem medaljonu z glavo na desno in na levo od gornjega in spodnjega ščita ovalnega pismeno polje okrožujočega okvirja kaže se po en majhen ogel, po črtanji in barvi skladen z modrim pravokotnim okvirjem bankovčeve podobe, katere štiri ogle si je misliti za ogle bankovčevega pravokotnega srednjega polja, ki ga pismeno polje z ovalnim okvirjem vred zagrinja.

Modri pravokotni okvir, ki obkoljuje gori opisano srednjo podobo, v svojem edinstvenem načrtu razločno kaže razčlenbo na osem polj, od katerih po tri eno nad drugim skupinama ležeča polja sestavljajo desni in levi stranski del bankovčeve podobe v somerni razporedbi, dočim ostali dve polji sezata nad in pod pismeno polje ter povezujeta okvirju oba stranska dela v pravokotnik.

Eden in drugi obeh tročlenih, sebi enakih stranskih delov bankovčeve podobe ima na svojem gornjem pravokotnem polji število „100“ v velikih arabskih brojkah svetle barve na ličnem ornamentalnem ospodji, katero zopet v pravokotni obliki oklepa svetlejši ornamentalni ukras, ki po večkrat število „100“ z mikroskopno malimi brojkami ponavlja.

Na srednjih pravokotnih poljih obeh stranskih delov nameščeni sta 60 milimetrov visoki figuri, namreč na levo od pismenega polja detečja podoba z znaki poljedelstva in rudarstva, a na desno od pismenega polja takšna podoba z znaki umetelnosti in znanstva. Linearno ozadje teh figur okrožavajo preozki pravokotni temnomodri okvirji, iz katerih se v mali svetli antikvi po večkrat oznamenilo „Hundert Gulden“ na nemški in „Száz forint“ na ogerski strani bankovca prikazuje. Ali ti okvirji z antikvo v njih stoječo so nekaj po načrtu figur in njihovih znamenj, nekaj po ovalnem okvirji pismenega polja na več mestih zakriti. Spodnji polji obeh stranskih delov bankovčeve podobe, na katerih stojita detečji podobi, obsezata v temnomodrem, ornamentalnem oklepu zakonito določilo o kazni za ponarejo bankovcev z mikroskopim pismom. Tekst tega kazenskega določila govori (slove) na nemški plati:

„Die Verfälschung (Nachmachung oder Abänderung) der von der österreichisch-ungarischen Bank ausgefertigten Noten wird in beiden Theilen des Reiches als Verbrechen der Verfälschung öffentlicher Kreditpapiere nach den Bestimmungen der Strafgesetze bestraft.“

na ogerski plati:

„Az osztrák-magyar bank által kibocsátott jegyeknek hamisítása (utánzása vagy megmásítása) a monarchia mintkét részében mint nyilvános hitelpapírok hamisításának bünténye a büntető törvény határozmányai szerint büntetetik.“

Oba stranska dela bankovčeve podobe vežeta zgoraj in zdolaj pravokotni podolgovati polji, ki ji po nekem delu ovalni okvir pismenega polja prekriva ter v svoji sredini delata počivaj gori omenjenima dvema ščitoma tega ovalnega okvira. Linearno pozadje teh polj, iz katerih se število „100“ na levo in desno od ščitov ovalnega okvirja odlikuje, oklepajo enakšni temnomodri okvirji in svetlejši ornamentalni ukrasi, kakor okrožujejo obe figurama namenjeni polji stranskih delov.

V modri barvi izvedena glavna podoba bankovčeva je še obkoljena z ličnim čipkastim ornamentom.

Bankovčevo v svetlo-rjavi barvi tiskano ospodje, kakor se vidi sosebno na srednjem pismenem polji, na kraji bankovca in v obeh ščitih, nareja se iz mnogoterno ponavljanih kombiniranih osmerokotnikov, v katerih se število „100“ v mikroskopskih brojkah pravilno povrača.

Besedilo bankovčevo, ki ga na nemški in ogerski strani srednje polje s podpisom bankovne firme vred obseza, slove po nemški:

„Die österreichisch-ungarische Bank bezahlt sofort auf Verlangen dem Ueberbringer gegen diese Anweisung bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest Hundert Gulden österr. Währung in gesetzlicher Münze. Wien, 1. Mai 1880.“

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK.

A. Moser

Gouverneur.

Wodianer

Generalrath.

Leonhardt

Generalsecretär.“

po ogerski:

„Az osztrák-magyar bank ez utalvány átvétele mellett bécsi és budapesti főintézetinél fizet legott kívánatra az előmutatónak osztrák értékű Száz forintot törvényes ércpénzben. Bécs, 1880. május 1én.“

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

A. Moser

kormányzó.

Wodianer

főtanácsos.

Leonhardt

vezértitkár.“

Zgoraj nad nemškim besedilom bankovca razvidno je na pismenem polji znamenilo serije, a zgoraj nad ogerskim besedilom na enakem mestu število bankovca v rudeči barvi.

Na Dunaji, dne 20. meseca oktobra 1881.